

Реферат на тему: "Життя і творчість Л. М. Толстого"

Лев Толстой

Життя і творчість

Л.М.Толстого

Лев Миколайович Толстой народився в Ясній Полянї, поблизу Тули, 9 вересня 1828 року. Його батько, граф Микола Ілліч Толстой, помер, коли хлопчикові було 9 років. Матері, уродженої княжни Марії Миколаївни Волконської, не стало, коли Толстому не минуло ще й двох років.

Дитячі роки Толстого пройшли в тульському маєтку батьків — Ясній Полянї. У Льва Толстого були три брати і сестра Маша. Вихователькою осиротівши дітей стала далека родичка сім'ї Т.А.Єргольська. Толстий знав, що Тетяна Олександрівна любила його тата, а він любив її, але обставини розлучили їх.

Писати Толстий почав з семи років. До нас дійшов його зошит за 1835 р., який називався "Дитячі забави". Тут були описані різні породи птахів. Початкову освіту Толстой отримав вдома, як це було прийнято в дворянських сім'ях, а в сімнадцять років поступив в Казанський університет. В 1841 р. Померла А.І.Остен-Сакен. Опікунство над маленьким Толстими бере друга тітка — Пелагея Ільїнічна Юшкова. Вона жила з чоловіком в Казані. В вересні 1841 р. Толсті залишають Ясну Поляню. Але в університеті, не закінчивши курсу, залишив його у 1847 році, бо тогочасна наука не задовольняла його.

В травні 1851 року разом з братом Миколаєм Толстой їде на Кавказ. Але відправився туди з твердими намірами стати письменником. На Кавказі він пробув до 1854 року, беручи участь у військових діях спочатку як доброволець, а згодом як юнкер і офіцер. Тут він написав повісті "Дитинство", "Отроцтво" та кілька оповідань з військового побуту. Там же Толстой почав і повість "Козаки". Повість "Дитинство", надрукована в 1852 році в журналі Некрасова "Современник", одразу ж поставила Толстого в ряди найвидатніших російських письменників. Безпосередня участь Толстого у військових діях на Кавказі, а потім у Криму дала письменникові матеріал для оповідань про війну і військовий побут.

Кавказькі враження Толстого відбилися в оповіданнях "Набіг" і "Рубання лісу". Уже в цих оповіданнях, як і пізніше у романі "Війна і мир", справжніми героями є люди прості, скромні, часто навіть сором'язливі, без будь-яких проявів показної, декоративної хоробрості.

Після повернення з Кавказу Толстой був посланий в Дунайську армію, яка воювала проти турків, а в листопаді 1854 року його переводять у Крим. Тут Толстой бере участь у славній обороні Севастополя. Його враження від севастопольської облоги змальовані в трьох прекрасних "Севастопольських оповіданнях". Двоє перших з них Толстой

закінчив у Криму.

Він перший у світовій літературі правдиво показав війну — "не в правильному, гарному й блискучому строї, з музикою й барабанним боем, з майоріючими прапорами і гарцюючими генералами", а "в справжньому її вияві — в крові, в стражданнях, у смерті".

Приїхавши в другій половині листопада 1855, після падіння Севастополя, до Петербурга, Толстой вперше опинився в літературному середовищі і познайомився з найвидатнішими російськими письменниками того часу — Тургенєвим, Некрасовим, Гончаровим, Писемським, Фетом, Чернишевським, — які ставилися до нього з великою повагою і часто навіть з захопленням.

За рік, який минув після приїзду з Криму, Толстой закінчив оповідання "Севастополь у серпні 1855 року", повість "Юність", написав оповідання "Заметіль", "Розжалуваний", повісті "Двоє гусарів" і "Ранок поміщика".

В 1857 році Толстой подорожує за границю. Він відвідує Францію, Швейцарію, Італію, Німеччину. В швейцарському місті Люцерні з Толстим трапилась одна подія, яку автор вкладає в основу розповіді "Люцерн".

Повернувшись в кінці 1857 року до Росії, Толстой жив то в Ясній Полянї, то в Москві. В той час він створив оповідання "Три смерті", роман "Родинне щастя".

В половині 1860 року Толстой разом із сестрою та її дітьми вдруге поїхав за кордон, щоб відвідати брата Миколу Миколайовича, який лікувався там від сухот.

В 1863 році він закінчив давно розпочату повість "Козаки" і надрукував її. Протягом 1858-1862 років він відкриває 21 школу в Ясній Полянї для простих дітей.

Наприкінці 1863 року Толстой почав працювати над романом "Війна і мир". Понад шість років "невинної і виняткової праці", — як говорив сам Толстой, віддав він на створення "Війни і миру". Наслідком "Війни і миру" є російських народ, епохи Вітчизняної війни 1812 року, який боровся проти Наполеонівської армії. "Війна і мир" — це твір, рівного якому — художніми якостями, глибиною змісту і широким охопленням життя — не знає жодна інша література світу.

В березні 1873 року письменник почав роботу над романом "Анна Кареніна". Задумуючи новий роман, Толстой хотів показати в ньому долю заміжньої великосвітської жінки, яка "втратила себе". В остаточній редакції "Анна Кареніна" перетворилася на роман, який відбив у собі цілу епоху російського життя.

У вересні 1881 року Толстой з родиною надовго оселився в Москві. В 1891, 1893 і 1898 роках він брав участь в допомозі потерпілим від голоду: сам відвідував голодуючі села в Рязанській, Тульській та Орловській губерніях, влаштовував їдальні для голодуючих, організовував збирання пожертвуваль, писав статті про заходи боротьби з голодом.

На схилі днів своїх він написав п'єсу "Живий труп" і повість "Хаджі Мурат". Незважаючи на тяжку хворобу, перенесену ним у 1901-1902 роках, він був бідний не тільки духовно, а й фізично. Втративши душевний спокій, Толстой все наполегливіше почав думати про залишення Ясної Поляни.

В 1906 році він написав у щоденнику: "Все більше й більше уболіваю від свого достатку і навколишньої нужди..."

В 1908 році він написав статтю "Не можу мовчати!" — гнівний протест проти масових страт, якими царський уряд намагався до кінця знищити сліди революції.

Починаючи з 1909 року, в щоденниках Толстого дедалі частіше з'являються записи про те, що він мусить покинути свій дім. До цього спонукали його тоді ще й загострені сутичку з дружною, яка не поділяла його поглядів. Нарешті вранці 10 листопада 1910 року Толстой здійснив свій намір і потай виїхав з Ясної Поляни. Та дорогою, у вагоні 3 класі він, 82-літній старий, захворів на запалення легень. Начальник маленької залізничної станції Астапова помістив тяжко хворого великого письменника в своїй хаті. 20 листопада 1910 року Толстой помер. Тіло його поховано в Ясній Полянці, в лісі, на місці, яке він сам заздалегідь обрав.

Література

1. Л.Н.Толстой "В воспоминаниях современников".
2. "Геній краси і правди".
3. "Русская литература".
4. Л.Н.Толстой "Анна Каренина".
5. Л.М.Толстой "Повісті та оповідання".